

EGYEDI NAPLÓ

XXIII

Szubotica, SZERDA 1922. november 8.

305. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn üzbén
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal: 8-58, Szerkesztőség: 5-13

Előfizetési ár negyedévre 90 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

Előadás után

Mai számunkban adtunk arról hírt, hogy Konstantin, a görög király, harmadik száműzetésének helyéül Doorn-ot választja, a hollandiai várost, melynek közelében Vilmos császár tölti emigrációs esztendeit. Most meg arról olvassunk, hogy a török szultán, az angorai nemzetgyűlés által detronizált államfő Indiába készül, nem azért, hogy az ott élő mohamedánokat fegyverbe szólítsa, hanem hogy a „kedvelt hívei” körében töltse el élete hátralévő napjait.

Királyok száműzetésben! Ma egy kicsit operettes cím lenne ebből, amiből valamikor sötét tragédiák fojtó levegője áradt ki. Most nem tudunk mást látni benne, mint hogy vége van az előadásnak, a színész leteszi fejéről a koronát és kivetkőződik a királyi hermelinből, aztán elnegy vacsorázní — Doornba.

Egy kis különbség mégis van, egy kis különbség, amibe bele van sürítve mind az az irtózat, ami keresztül szántott rajtunk s aminek borzalmas fenyegetése felriaszt álmodunkból. A tragédia hőseinek felelősségét megköveteli a dramaturgia szabályai, de a történelmi felelősséget nem kéri számon az élők. A hősek, akik fellázadt az erkölcsi világrend ellen, el kell buknia, aki szelvetet, vihart arat, mely őt is elsöpri. De a császárok és királyok akik fellázadtak az erkölcsi világrend ellen, a világ hatalmasai, a kik löporos zsákokból vetettek ágyat a népek millióinak, az uszítók és gyűlölködők, akik meggyújtották a kanócot, — mi történik azokkal? Elmennek Doornba házasodni, elmennek Indiába pi-henni, mint a szultán, vagy Afrikába oroszlanvadászatra, mint Clemenceau s a vezércikkék s az élőkől írt nekrológok a történelem itélőszéke nevében elküldhetik soha nem kézbesített idezésüket. Levetik a tábornagygyeget, vagy a diplomácia lilimos frakkját s felveszik a loden utru hájukat és ezzel eleget tettek a megbántott erkölcsi rendnek és levezekelték világukat összeromboló munkájukat.

Mennyivel súlyosabb a szinpadí hősök felelőssége! Az ő fatumuk kikerülhetetlen, tragikus sorsuk beteljesülése föltartozhatatlan, nekik bűnhődniök kell, nekik meg kell halniok, nekik az életükkel kell megfizetniök bűnükért, vagy tévedésükért, — pedig csak it-szólak. S akik halálos velőséggel idézték föl a tragédiákat, akik gyűlöletet vetettek és háborút arattak, akik nem egy este jé-tára, hanem a történelem meg-másíthatatlan örökkévalósága szá-mára idézték föl a tragikus ösz-

szétközést, azok, ha elbuknak, e mennek Doornba, a nyugdíjas uralkodók Graczbába.

Valóban, nem vagyunk sokra az ugyevezett történelmi felelősséggel. Meg az ugyevezett „felelősségen teljes tudatában” való cselekvésnek sem láttuk soha következményeit. A hatalmasok felelőssége csak papézn, a hisz-nyelvek: ki lehet még vele fizetni. Amár azt hisszük, a háboru elleni háborut valahogyan megis itt kellene kezdeni. A nemzetközi szerződés, a becikkelyezett megállapodások csak addig érvényesek, amig fönáll az érdek, mely őket létrehozta s amig nem áll rendelkezésre elég erő, mely őket összetöri. Szerző-

désekkel nem lehet a békét föntartani. De ha egyszer, csak egyetlen egyszer azt kellene látniok azoknak, akiknek módjukban van a béke és háboru irtózatos kérdésében dönteni, hogy a háboru nemcsak a népek millióinak bérére, életére, vagyonára, jólétére és késői nemzedékeiknek sorsára megy, hanem a maguk életére is, hogy a veszttet háboru nemcsak azzal a következménnyel jár, hogy az uralkodás dicsőséges gondait föl kell cserélniök a penzió dicsőség nélküli gondtanságával, akkor kevesebb lesz a háboru, kisebb a háborus veszedelem s a doorni királyi penzióknak is kevesebb lesz a lakója. (d.)

A hadikárpótlások ügyét tárgyalta a nemzetgyűlés

György herceg ügye a parlament előtt

A földműves párt hétfői kivonulása után tartott értekezletén mégis előállt a parlament végleges elhagyásának tervétől és elhatározta, hogy részt vesz a nagy gazdasági jelentőségű törvényjavaslatok tárgyalásain. A keddi délelőtti klub ülésen Lázics Vojta bizták meg a párt véleményének kifejtésével a hadikárpótlásokról szóló törvény tárgyalásánál.

Mint hogy a demokratapárt keddi délelőtti ülésén sem döntöttek még a válság kérdésében, a parlament mai ülése is a szokott pépet mutatta. A kormány helyénült és csak a képviselők ideges hangulatából lehetett arra következtetni, hogy a közeli napokban nagy fontosságú döntések lesznek a válság ügyében.

A keddi ülés

Beogradból jelentik: Keddi délután 5 órakor nyitotta meg Lukinics elnök a parlament ülést. Mialatt Milorodovics titkár a mult ülés jegyzőkönyvét olvassa fel, a klerikálisok zajongani kezdenek és azt kiáltozzák, hogy nincs kvorum. Az elnök megállapítja, hogy a ház valóban határozatképes.

Napirend előtt Stajics Uros földmivesspárti a rokkanttörvény sűrűs írtárgyalását sürgeti.

Lukinics elnök bejelent, hogy a kormány még nem terjesztette a törvényjavaslatot a parlament elé. Zserjav szocialpolitikai miniszter erre kijelenti, hogy ő mindent megtett annak érdekében, hogy a javaslatból minél előbb törvény legyen. A javaslatot már a minisztertanács elé terjesztette, amely külön bizottságot választ a javaslat tárgyalására. Ez a bizottság néhány nap alatt elkészül munkájával és akkor a parlament elé terjesztik. Egyébként

a rokkant törvény nemcsak a szociálpolitikai miniszterium, hanem a pénzügyi-, hadügyi-, agrárreform- és közlekedéstudgyi miniszterium reszortjait is érinti.

Utána Milics Nikola (rsd.) kérdést intéz az elnökhez, miért nem válaszolnak a miniszterek az interpellációkra. Az elnök válaszában kijelenti, hogy oda fog hatni, hogy a kormány tagjai beartsák a házszabályokat és megadják az esedékes válaszokat. Teofinik (szoc.) kérdi, miért nem verifikáltak már két év óta Bernota Zsvojin szlovéniai szocialista képviselő mandátumát. Az elnök válaszában kijelenti, hogy fel fogja hívni az igazoló bizottságot sűrűs határozathozatalra.

Angyelic Pavle (dem.) kérdézi, hogy miért nem kapott mindeddig választ György herceg ügyében egy fél évvel ezelőtt bterjesztett interpellációjára. Ezen bírta a kormány eljárását György herceg ügyében és azt mondja, hogy nem ez a kormány fogja ezt a kérdés rendbehozni.

Lukinics elnök erre azt válaszolja, hogy a kérdést még a régi ülészak folyamán nyújtották be, a házszabályok értelmében tehát újra bterjesztendő.

Ezután átternek a napirendre, a hadikárpótlásról szóló törvényjavaslat tárgyalására. Két javaslat tekszük: a Ház előtt: a kormány javaslata és a törvényhozó bizottság kisebbségének javaslata.

A kormány javaslatát Markovics Pero, a kisebbségi javaslatot Simonovics képviselő ismerteti.

Lázics Vojta (földmp.) mind a két javaslatot ellenzi, mert mind a kettőt kapitalista szellem hatja át. A földmivesspárt nevében külön tervezetet terjeszt elő. Ezzel az ülés véget ért.

Radicsjugoszlávpolitikát akar folytatni

Féltreolják a megegyezés ellenzőit

Zagrebból jelentik: A Szlobodna Tribuna munkatársa beszélgetést folytatott Radics Istvánnal, aki kijelentette, hogy

a horvát blokk aktíve közre akar működni a megegyezés előfeltételeinek megteremtésében és félre akarja tolni azokat a személyeket, akik a megegyezésnek leginkább utjában állanak.

A mi embereink, mondotta Radics, először jugoszlávpolitikát akarnak. A beogradi demokrata sajtó is megállapítja, hogy blokkista körökben az utóbbi időben mindjobban erősödik a megegyezésre irányuló törekvés és hogy ezt a blokk sajtója a külpolitikai helyzettel hozza összefüggésbe. A demokraták szerint azonban a választók tömege gyakorlatily ilyen irányban nyomást a vezetőkre, mert károsnak itélik az eddigi politikai taktikát.

„Igazságtalan

kisajátítás“

A románok elveszik a jugoszláv állampolgárok romániai birtokait

A beogradi Pravda-ban olvaszuk Tomandl dr.-nak, a jeles pansevoji hírlapírónak „Igazságtalan kisajátítás“ címen megjelent következő cikkét:

— „Rövid idővel ezelőtt megkezdtek a román agrárhatóságok mindazoknak a nagybirtokoknak a kisajátítását, amelyeknek gazdái elhagyták Románia területét. A kisajátítási törvény ezeket a személyeket „menekülteknek“ tekintti és lánconként 70—200 leiert elveszi földjüket. Azonban a román hatóságok nem csak azoknak a földjeit sajátítják ki, akik valóban elmenekültek Romániából, hanem például is, akik más állam, például Jugoszlávia, Magyarország, Ausztria stb. alattvalói, de Romániában van birtokuk. Az érdekeltek elsősorban Jugoszlávia állampolgárai, a Bánságból valók, akiknek még korábbi időből birtokaik vannak ott. Ebből nyilvánvalóan meglátszik az a szándék, hogy olcsó és könnyű módon jussanak jugoszláv állampolgárok is földjeikhez. Nagyon sok jugoszláv állampolgár van érdekelve ebben a kérdésben, akik a külügyminiszteriumhoz fordultak, hogy a bukaresti követés utján követelje a román kormánytól, hogy az agrárhatóságoknak erre vonatkozó intézkedéseit semmisítse meg. Ebben a kérdésben Markovics Dusán pansevoji képviselő interpellációt is jegyzett be a külügyminisztérium elé.“

A cikk politikai körökben nagy feltűnést kelteit. Biztosra veszik a kormány erélyes beavatkozását.

Fascista készülődés Jugoszlávia ellen

Egy horvát emigráns proklamációja Zagreből jelentik: A *Slobodna Tribuna* legutóbbi száma Grácból azt a hírt közli, hogy Marko Gagliardi, a Grácban élő horvát emigráns a napokban a horvát néphez intézett proklamációt küldött a külföldön élő horvát emigránsokhoz, amelyben többek közt a következőket mondja:

Az olasz faszisták nevében Mussolini az év elején a mai magyar poltikussokkal és a Frank Ivó vezetésével álló horvát emigráns homófilus összejövetelére lépett azaz a céllal, hogy Jugoszláviát megsemmisítse és Horvátországot Szerbiától elszakítsa.

Gagliardi proklamációjában megállapítja, hogy bár a szerbek és horvátok között még nagyon sok kérdés tisztázatlan, de ilyen veszedelmes tervet nem szabad a horvát népek támogatni, mert ez a szlávság újabb szétszakadásával fenyeget.

A proklamáció a következő szavakkal végződik: »Horvátok, valóban kívánjátok-e, hogy egy napon Zagrebben ismét a »Magyar Államvasutak« felírását olvassátok?»

Nincs jelölt a városi pénzügyi tanácsosi állásra

A városi közigazgatás újabb válságát a jelek szerint éppen olyan nehéz lesz megoldani, mint az eddigieket. A megalakuló városi takarékpénztár élére tudvalegőleg Lepedát illés pénzügyi tanácsost választottak meg és így a pénzügyi osztály élére új tisztviselő kerül.

Eddig azonban nem sikerült még semmiféle megoldást találni a pénzügyi tanácsosi állás betöltésére. Ebben a hivatalba csak szakember kerülhet, ezenkívül a városi idegenkedik attól a gondolattól, hogy külső embert helyezzen ebbe az állásba és a jelenlegi tisztviselőikből akarják az új pénzügyi tanácsost kiszemlelni.

Minden eddigi kombináció azonban ezideig megdőlt és így ezt a kérdést is egyelőre ideiglenesen fogják megoldani. A pénzügyi osztály élén a jelenlegi tervek szerint egyelőre Lepedát illés tanácsos marad január elséjéig és addig fogják keresni megoldást az állás végleges betöltésére.

Bár a városi takarékpénztár most már megalakult, az új pénztárnéző tulajdonképpen működését aligha fogja december közepé előtt megkezdeni, mert előbb véglegesíteni kell a városnak a földeladás ügyét, a mit a minisztérium már jóváhagyott.

A földeladás legközelebb már megtörténik és ezután a takarékpénztár azonnal megkezdheti működését.

Tessék hozzányulni a kiállított tárgyakhoz

Halkonzerv és étolaj kiállítás

Még ebben a hónapban érdekes kiállítást rendeznek a subotici Kereskedelmi Egyesület termeiben.

Már maga a kiállított tárgyak: a tengeremléken termelt különlegességek és étolajok sem tartoznak a szokásos kiállítási tárgyakhoz. Még érdekesebb azonban az, hogy ennél a kiállításnál nem fogják a kiállítás látogatóit figyelmeztetni, hogy a kiállított tárgyakhoz tilos hozzányulni, hanem ellenkezőleg fel fogják hívni a közönséget, hogy csak bátran vegyék kezükbe a kiállított tárgyakat és izeljék meg. Sőt előre felszólítják a közönséget, hogy hozzon magával kenyeret a kóstolóhoz.

A novisadi kereskedelmi és iparkamara átiratban értesítette a subotici Kereskedelmi Egyesületet, hogy november hóban a földművelési és vízügyi minisztérium egy kiállításra a királyilag minden nagyobb városban, — így Subotican is, — kiállítását fog rendezni a **dalmáciai termékeken termelt halkonzervek**

ből és étolajokból. A kiállítás célja az, hogy bemutatassák az érdekelteknek, elsősorban vendégülkörmek, fűszerkereskedőknek, gyarmatára nagykereskedőknek, a beföldi halkonzerv és étolaj termelőknek, amelyek minden tekintetben felveszik a versenyt a külföld hasonló termékeivel.

Elintézik az optálásokat

Közös rendelettel fogják megadni a kérvényezőknél az állampolgárságot

Az optációs ügyek döntő fordulatot értek. A végző határozó ugyan is már júliusban lejár és az egyes hatóságokhoz benyújtott kérvényeknek a minisztériumba való felterjesztése is néhány hetet vett igénybe. Ezideig azonban már valamennyi optációs kérvény a belügyminisztériumba került.

Mintegy 30.000-re tehető azoknak a száma, akik jugoszláv állampolgárságot kértek. Ennek a temérdek kérvénynek az elintézője természetesen nagyon sok időt vesz igénybe. Még hosszú hónapokig tartana, amíg a belügyminisztériumban el tudná intézni valamennyi optációs kérvényt, holott ezeket az ügyeket érdemleges elintézését minden érdekelt jogos türelmessenlég várja.

Az optálási határidő lejárta után ugyan mindazokat állampolgároknak kell tekinteni, akik nem folytattak idegen ország állampolgárságért, azonban egyes hatóságok azonban ismerik el azokat sem állampolgároknak, akiknek erre minden előfeltételük megvan. Még sokkal kinosabb azoknak a helyzete, akik az S. H. S. királyság állampolgárságát nem folytatták, mert ezeket kérvényük

elintézéség nem tekintik állampolgároknak.

Ennek az állapotnak a tarthatatlanságát belátta a kormány is, mert értesülésünk szerint most sürgősen rendezni kívánja az optáltak ügyét. Miután az egyes törvényhatóságok az eredeti optációs kérvényeket terjeszthetnek fel a minisztériumhoz, amelyek minden tekintetben megfelelnek az előírt feltételeknek, így bizonyos, hogy **minden leterjesztett kérvény kedvező elintézési nyeret és általi fölöslegessé válik minden optációs kérvénynek aktaszertü elintézése.**

Ezért a **belügyminisztériumban most készül az a rendelet, amely közösen minden olyan optálóknak, akiknek kérvényét a közbeeső hatóságok leterjesztették a belügyminisztériumban, a rendelettel megadja az állampolgárságot.**

A most készülő és nemsokára nyilvánosságra kerülő rendelet részletei még nem ismeretesek, azonban az optációs ügyekben való végző döntésnek ilyen módon való elintézése mindenképpen előnyére lenne egy a közigazgatásnak, mint az érdekelteknek.

szívesen vásárolja a passzív vidékek lakossága, mert minőségileg mögötte áll a beföldi árúknak és Dalmáciában is szívesen néhány koronával többet fizetnek a bacska minőségért, mint az amerikai importárúrt.

A buza és liszt drágulásának megfelelően a többi gabonafélék ára is emelkedett. Apráért 950 koronát, zabért 1000 koronát, őtengeriért 1100 koronát, csöves tengeriért 400 koronát, morzsoló új tengeriért, tavaszi szállításra 720 koronát fizetnek.

A gabonaféléknek ez az újabb éremelkedése az internacionális forgalomban semmiképpen sem indokolt és csak a belső állományi kiállításaim magyaraihoz. Nemzetközi relációkban ugyanis, különösen a dinár árfolyamának erős feljavulása és 2,20-as árfolyam mellett történt stabilizálása folytán a jugoszláv gabona egyáltalán nem exportképes. De attól ehtekintve, hogy már a mostani árak is tetemesen felülmúlják a világi gabonárakét, a jugoszláv gabonát a külföldön drágább teszik a magas kiviteli vámok is. Ausztria az osztrák deviza-rendelet korlátozásai és nehézsége miatt sem exportálhat fölül gabonát és így a jugoszlávai termés a mostani viszonyok mellett csak a beföldön nyeret elhelyezést. A kereskedők ezért óvatossággal fogadják a mostani pillanatnyi emelkedő irányzatot, mert rövid időn belül újabb áresést várnak.

Szükséglakásokból kilakoltatott novisadi családok

— Novisadi munkatársunktól —

Novisadon a Kiszacsi-úton van egy barakk, amelyben évek óta szükség-lakók voltak elhelyezve. A barakk a kincstár tulajdona, azonban a városnak rendelkezésére bocsátotta szükség-lakások céljaira. Most azonban a kincstár értesítette Novisad várost, hogy szükséges volt ismét a barakkra és ennek következtében a városi hatóság a barakkok kedre reggel kilakoltatta a lakókat.

Tíz szerény család került így ki a barakkból az utcára, akik között sok van is volt, akik már három éve laktak a szükség-lakásokban és rendszeresen fizettek a lakbért. A szerencsétlen családok az egész keddi napot a barakk udvarán töltötték kis gyermekükkel a hideg időben és a szabad ég alatt meggyújtott tűznél melegedtek. A kilakoltított családok utcára telepített elhelyezésének sok nézője akad egész nap.

Kedden délután Steianovics polgármester kinnjárt a kilakoltított barakk-lakóknál és engedélyt adott nekik arra, hogy éjszakára újból beköltözzenek a lakásokba, ahol legfeljebb szombatig maradhatnak. Ha azonban addig sem birnak más lakást szerezni, úgy a város könyörtelenül és végleg kilakoltatja őket.

Legulysosabb az ügyben az, hogy a novisadi lakáshivatal sem törődik a kilakoltítottak ügyével. Most mozgalom indult meg, hogy a november elsején megszüntetett nyilvános éjjeli mulatókat adják részükre szükség-lakásul.

VEROSZTÁJDOS GYOGYTERV
NOVISAD
PANSIO BENDZED.
EJTIK ELTÁRSZÁS ÉS SZÓBÁL.
REAGENZELÉSEK, SÓSTURÓK, HYDRO.
THERAPIA, BŐRTEN, BATHORATUM,
KVARLANA, LAEORATORIUM,
VILÁGOS KÉZELÉSEK,
ÁLLANDÓ FÜRDŐKÉZELÉS,
NYITVA ÉGÉSZ ÉVBEN
TÉL KURA.

Véres zavargások Olaszországban

Utcai harcok a nacionalisták és a faszisták között

Rómából jelentik: Olaszországban még mindig nem állt helyre a rend és egyes vidékeken még komoly harcok vannak. A faszisták leszerelése nem megy simán végre és **Tarantóban újabb összeütközésre került a sor a nacionalisták és a faszisták között.** A csendőrség kísérlete, hogy rendet teremtsen, eredménytelen maradt és a faszisták sortűzre adták a nacionalisták főhadiszállására. Az összeütközésben **hétet meghaltak és sokan megsérültek.**

Ugyanekkor komoly összeesapásra került a sor Chiesában és Attignában is. A faszisták **kézigránátokat dobáltak az utcán a murikosok közé.** Ezekben a harcokban két faszista és két nő vesztette az életét.

A faszisták különben a történelkért minden felelősséget a volt kormányra hárítanak. Minden attól függ, hogy **Mussolininek** miképpen fog sikerülni végrehajtani a leszerelést és az igéret rendet meg tudja-e teremteni. Az olasz politika iránya ennek az igéretnek beváltásától függ.

A piacenai női faszista csoport immepélyesen esküt tett és megfogadta, hogy **egy évig semmiféle éjszerti vagy dísz nem fognak viselni,** minden arany, ezüst-tárgyról és drágakőről lemondanak, **lemondanak minden világi mulatságról,** kivéve a nemzeti ünnepeket és **egy évig minden díjazás nélkül kívánnak dolgozni az ország javára.** A példa élénk visszhangot kelt a többi városokban is.

A rossz utak miatt drágul a gabona

Ha a valuta jó, rosszaz az utak

A gabona árában szeptember és október hónapokban bekövetkezett nagy áresédek után az elmúlt hét folyamán némi szilárdaság kezd mutatkozni. A fogyasztók az olcsóbbodás első hírére tartózkodtak a vételtől és csak a legszükségesebb napi szükségletet fedezték, arra számítva, hogy később még olcsóbban tudnak vásárolni. A fogyasztók vételtől való tartózkodásának meg is volt a hatása, amennyiben a buza ára, amely közvetlenül az aratás után kétezer koronáig ugrott fel, október végére 1390 koronára szállt le.

Az utóbbi két hétben az eddigi vásárlástól való tartózkodás után ismét újabb kereslet mutatkozik a gabonában, de főképpen lisztben, mert a háztartásokban a készletek fogytán vannak és a fogyasztó közönség újból vásárlásra kényszerül. A ke-

reslet újabb megnyilvánulásával szemben az utolsó héten a kiállítás egyenesen csökkent, mert az ősi esőzésektől lezárt és megrongálódott kocsutakon a gazdák nem hoznak árut a piacra. A hétfői és múlt heti piacokon alig volt gabona, az uradalmak sem szállítanak a rossz kocsutakon a vasúthoz árut, úgy, hogy a rendelkezésre álló buza ára az utolsó héten 50–60 koronával emelkedett. Buzáért ma 1370–1380 koronát fizetnek, amely ár még emelkedő tendenciát mutat. Ennek megfelelően a liszt ára is emelkedett: 0-as lisztért 2050, főző lisztért 1950, kenyérlisztért 1750 koronát kérnek nagyban vásárlásoknál. A liszt ára azért is emelkedik, mert az Amerikából Dalmáciába hozott olcsóbb lisztkészletek már fogytán vannak. Az amerikai lisztet egyébként sem

Az osztrák hitel

A nemzeti tanács megkezdte a hiteljavaslat tárgyalását

Bécsből jelentik: Az osztrák nemzeti tanács kedden kezdte meg az új pénzügyi törvények tárgyalását. Seipel kancellár rámutatott arra, hogy a kormány a népszövetség által követt valamennyi intézkedést megvette. Megállapította a kancellár, hogy Ausztria külpolitikai helyzete minden tekintetben megnyugtató.

Hivatkozott Seipel kancellár arra, hogy mihelyt az osztrák parlament a genfi egyezményben foglalt feltételeket teljesíti, a népszövetség nemzetközi hitelt kér Európa államaitól, Franciaországtól és Angliától az ígért garanciákkal Ausztriával szemben hajlandó teljesíteni. Benes csehszlovák külügyminiszter pedig az osztrák hiteljavaslatot már a genfi egyezmény létrejötte előtt a cseh parlament elé terjesztette.

Nyilatkozott Seipel kancellár Ausztriának az új olasz kormányhoz való viszonyáról is. Elmondotta, hogy az olasz követ kielentette előtte, hogy az új olasz miniszterelnök Ausztria függetlenségét és szuverenitását tiszteletben akarja tartani és ügynöki kíván arra, hogy ezt a többi államok is respektálják. Eszerint tehát minden remény megvan arra, hogy a jó viszony Ausztria és Olaszország között továbbra is fenntartható lesz.

Seipel kancellár beszámolója után a szociáldemokraták nevében Dümeberg képviselő kijelentette, hogy a kancellár szavaiból nem lehet következtetni arra, hogy az új olasz miniszterelnöknek tulajdonképpen milyen szándékai vannak Ausztriával szemben.

Ötszázmillió aranyárka kölcsönt kér Németországtól

Berlinből jelentik: A német kormány ányújtotta a jóvátételi bizottságnak javaslatát, amely szerint a márka stabilizálását csak külföldi kölcsön segítségével lehet végrehajtani. Ezért szükségesnek tartja, hogy egy nemzetközi finansz-konzorcium a német birodalmi bankkal együtt nyújtson 500 millió aranyárka kölcsönt. Pénzügyi körökben fél-tűnést kelt, hogy Hofenstein, a birodalmi bank elnöke, aki eddig ellenezte, hogy az aranykölcsönhez hozzányuljanak, most már hajlandó ebben résztvenni.

A jóvátételi bizottság már meg is küldte válaszcímlevelét a német kormányra. A válasz kitér az 500 millió aranyárka kölcsön tervére is és kérdést intéz a német kormányhoz, hogy milyen rendszabályokat szándékozik a kölcsön biztosítása érdekében életbeléptetni és hogyan akarja a függő adósságokat csökkenteni. A bizottság ezekben a kérdésekben elvi javaslatot kér.

A Baranyából menekült szerbek

Horgoson kapnak földet

Agrárbizottság megy Horgosra

Ismeretes, hogy a múlt év augusztusában, a megszállott területek kiürítése alkalmával Baranyából és a bajai háromszögből a magyar politikai menekültek közül több száz szerb család hagyta el a Magyarországhoz visszavezetett területeket. Ezeket a szerb családokat átköltöztették ideiglenesen a közeli határszélei városokban helyezték el a jugoszláv hatóságok és ideiglenes segélyben részesítették őket. Attu-

netileg lakóhelyet biztosítottak a számukra, jóságaiuknak pedig ingyen lejeltezték adatait a közéleti legelőn, továbbá pénzügyi segélyt is kaptak. Az azóta elmúlt másfél év alatt még jobban felszaporodott a Magyarországból átvitt szerbek száma, akik ma mindem kizárólag kisbirtokosok voltak. Az elmúlt másfél év alatt ezek legnagyobb részét el is adták Magyarországon maradt földbirtokait, annál is inkább, mert a kormány megígérte, hogy az agrárreform révén itt fognak majd annak idején földet kapni.

Ennek a kérdésnek a megoldása most, úgy látszik, a megvalósulás stádiumába jutott.

A sentai főszolgabírói hivatal, — mint Sentáról jelentik, — értesítést

A novisadi nacionalista ifjak kiutasítottak egy gyárigazgatót

Felszólították a főkapitányt, hogy szerezzen érvényt a hatóság rendelkezésének

Fogel Dezsőt, a novisadi első jugoszláv vegyészeti gyár társtulajdonosát, aki magyar állampolgár, pár hónappal ezelőtt az ország területéről kiutasították. A gyáros a kiutasítás után három ízben tért vissza Novisadra, minden alkalommal utlevéllel. Első ízben magyar, második román, harmadszor belga utlevéllel jött Fogel Dezső Novisadra.

A gyárigazgató vasárnap újabb Novisadra érkezett és a Hotel Szlobodában szállt meg.

Erről tudomást szerzett a novisadi nacionalista ifjúság, akik felháborodva tárgyalták, hogy Fogel nem engedelmessékedik a közigazgatási hatóságoknak.

A nacionalista ifjak keresték Fo-

gelt a szállodában, de ez értesülve arról, hogy kik keresik, az éjszakai nem a szállodában, hanem magánhelyen töltötte.

Hétfőn a déli órákban Jevgyevics Dobroszláv, az Or. Ju. Na. novisadi szervezetének elnöke fölkereste Barjamin Jován főkapitányt és arra kérte, hogy szerezzen érvényt a kiutasítási rendelkezésnek és távolítsa el Fogelt a városból.

A rendőrfőkapitány ennek eleget is tett, a rendőrségre hívatta Fogelt és ott tudatta vele, hogy el kell hagynia a várost. Rendőrt rendelt melléje, aki vele volt mindaddig, amíg az esti gyorsvonattal el nem hagyta a várost.

A rendőrfőkapitány ennek eleget is tett, a rendőrségre hívatta Fogelt és ott tudatta vele, hogy el kell hagynia a várost. Rendőrt rendelt melléje, aki vele volt mindaddig, amíg az esti gyorsvonattal el nem hagyta a várost.

Állandó magyar szintársulat alakul

Hetven tagu állandó műkedvelő-gárda Beeskereken, saját zenekarral, külön műsorral

Vajdasági körutra indul az új társulat

Beeskerek a műkedvelők városa. És a lelkes, mindig jóhiszemű, igazán odaadó színházi közönség városa. Kevés helyen rangonak oly őszintén és a soha nem laukadó érdeklődés, sehol sem kísérő oly állhatatosan a színész és színházi vállalkozásnak különböző fajtáit, mint Beeskereken a Banskó kulturális fővárosában. A mindenkori magyar szintársulatoknak évtizedekig ez a kiváló intelligens, a művészetért és az irodalomért lelkesedő közönséggel megáldott város volt egyik legjobb állomása. Mert Beeskerek mindenkori a telt házak, a zsúfolt házak, az ünnepi, a meghitt és a lázas színházi esték városa volt. Nem csoda, hogy a néhány év óta megszűnt színészet itten a nagy erővel megindult műkedvelői színjátszás igyekszik most pótolni. A Vajdaság egyetlen más városában nincsen annyi műkedvelői gárda, annyi színjátszó készség és tehetség, mint Beeskereken. Azelőtt is sokat műkedvelőködtek itt az emberek, egy idő óta azonban szinte valóságos műkedvelői egyesületek között pompás verseny keletkezett, a minék már is meg van az a nagyserű eredménye, hogy sok megbecsült kultur-érték került felszínre és csiszolódott ki.

Az eddig elkölönülten működő, a kezdet és a gazdasági helyzet nehézségeivel küzdő kis műkedvelői gárdának és az igazán értékes műkedvelőknek egységes irányítása már többször erősen foglalkoztatta Beeskereken azokat, akik határozott művészeti pívót, megfelelő irodalmi szellemet, hozzáértő rendezést és kellő

művészi, zenei kísérletet szerettek volna biztosítani ezeknek a kedves, szinte megható vállalkozásoknak a számára. Most ez az akció sikerrel jert, Juhász Ferenc beeskerei szerző, Nyárai Rezső a Beeskereken tartózkodó ismert színész és Ripka Ferenc zeneiskolai igazgató, kezdeményezésére új, nagy műkedvelőtársaság alakult, amely egyesül magában az összes értékes és használható műkedvelőket. Néhány, a Vajdaságban élő hitvárosi színész és színésznő is tagja lesz ennek az új társulatnak és rendező színházi szervezete lesz, hitvárosi rendezővel, nagy zenekarral, díszlettel és minden szükséges kellekkel ellátva.

A szervezés munkálatai már befejezés felé közelednek. A társulat a zenekart is beszámítva hetven tagból fog állani. A zenekarnak tizenöt tagja van és karmestere Láng Imre zenetáncár.

A társulat máris három hónapra szóló műsorral rendelkezik. Dramákon, vígjátékokon és népszínműveken kívül operetteket, sőt operákat is előadnak. A próbák szorgalmasan folynak még pedig egyszerűen több darabból, úgy ahogy az a rendező, állandó szintársulatoknál szokásos. Az állandó körútra is most szervezik és a rutintár, meg a díszletek összeállítása is serényen folyik.

Ime izelítöbe az első műsor: Teréz, vígjáték, Földes Imréből, a Parasztszéklet, Mascagni operája. A Krády, vígjáték, Irtó Flers. Az iglói díjak, Farkas Imre ismert kedves zenés vígjátéka. Ötvenéve kalapja, Ujhelyi Nándor szatírja.

Azt tervezik, hogy hamarosan szin-

re kerülhet majd néhány klasszikus operett is, elsősorban a Corneville hangok és a Koldusdiák is. A társulat már a legközelebbi időben megkezdí működését Beeskereken a városi színházban és később majd ellátogat vendég szereplésre néhány más vajdasági városba, elsősorban Szubotícára, Novisadra, Sentára és Somborba.

Valósággal meghiato és mindenképpen követendő példára érdemes, hogy milyen buzgalommal, lelkes igyekezettel készülnek a derék beeskerei műkedvelők erre a szép feladatára. A társulat tagjai között, nincsen társadalmi különbség.

Részvettünk egy próbán, amely nagyszerű tanúbizonyysága, hogy mennyire megváltozott, milyen örvénytesen megváltoztak az emberek sok mindenben, főleg a társadalmi előítéletek és a konvenciók dolgában. A vígjátéki szubret egy előkelő urileány, a partnere a bonvivant egy cinéfőlszörészkesztő. Egy urisszony-nak kereskedősegéd a partnere. Az egyik primadonna varrólány, partnere a baritonista elegáns zsurfiu banktisztviselő. A társulat tagjai között van égevezető és tüzöltő, irodalmi, üzleti elarusítónő és vas-munkás, újságíró, tanár, hivatalnok, szóval minden társadalmi réteg és foglalkozás képviselve van a hatalmas műkedvelőgárdában, amelyben mindenki békesen és barátsággal együtt dolgozik, tanul és lelkesedik, a közös cél érdekében. Ez az első eset, hogy sikerült minden avult előítélet és régi konvenció diadalmas legyűrűsével egy táborba tömöríteni mindazokat, akik a színjátszásért lelkesednek. Vannak a pompás gárdában tizennyolcvéves fiatalok és ötvenéves bácsik, tanítók és tanítványok. A teljes egyenlőség és a demokrácia szelleme jellemzi a vállalkozást, amelyet tehát előreláthatólag nem fog megbolygatni a régi átok, a széthuzás.

A társulat — amint már említettük — Szubotícán is be fog mutatkozni, néhány előadás keretében. Ezt megelőzőleg, a legközelebbi hetekben egy kisebb, összeválogatott csoportja izelítöül Ady-matinét akar rendezni Szubotícán Juhász Ferenc vezetésével, aki Ady verseinek ismert kitűnő interpretálója és ezzel az irodalmi és művészeti vállalkozásával Beeskereken és másutt is szép sikere volt.

A demokrata-párt a kormány ellen

Davidovics offenzívája

Beogradból jelentik: A demokratapárt vasárnap megkezdett vitáját kedden deielőtt folytatta a kormányválság ügyében. Az ülésen igen sok képviselő jelent meg. A keddi nap szónokainak többsége Davidovics híveiből került ki és így az ülést a kormány azonnali lemondásának követelése jellemezte.

Mindjárt az első felszóláló Kucsik Juraj élesen bírálja a kormány működését s követeli, hogy a kormány adja be lemondását. Angyelinovics Grga szintén kritizálja a kormány működését, különösen a horvátországi közigazgatással kapcsolatban. Követeli, hogy a klub hozzon olyan határozatot, hogy a kormánynak le kell mondania és szerezzen érvényt ennek a határozatnak.

Arszics a délszerbiai viszonyok miatt támogatja a kormánnyt. Ő is az azonnali lemondás mellett van. Radosavjevics Milán is a kormány ellen beszél és azt mondja, hogy csak a kormány lemondása és a koalíció fölbontása teremthet kiutat a súlyos belpolitikai helyzetből.

— **Választások a suboticei tiszti Otthonban.** Tegnapelőtti számunkban e címen közölt hírlírnkhöz fűzött kommentárok tévedésen alapulnak. Igaz az, hogy a tiszti Otthon legközelebb közgyűlést tart, amelynek napirendjén az új tisztikar megválasztása is szerepel.

— **A suboticei zsidókörház akciója.** A suboticei dr. Singer Bernát Egyesület elnökségének tagjai, a választmány néhány tagjával megjelentek Novisadon, hogy az Egyesület létesítendő körház céljaira a gyűjtési akciót kiterjessze. A novisadi zsidó hitközség elnöke, Ernst Bernát gyűlést hívott egybe, amelyen a suboticei küldöttség tagjai ismertették az akció emberbaráti céljait. A gyűlésen megjelentek külön bizottságot alakítottak a gyűjtés eszközésére. Az akcióhoz a novisadi négyzet is csatlakozott.

— **Tizenháromezer hektoliter bor aláverezése.** A hivatalos lap közlése szerint a vukovói (Negotin mellett) földműves iskola az ottani szőlészeti iskola termését, mintegy 10—13.000 hektoliter bort december hónapban alávereztetett. Az árverés napját közölni fogják.

— **A zemuni vasúti vendéglő bérlete.** A beogradai vasút gazgatóság kiírta a pályázatot a zemuni vasúti vendéglő bérletére.

— **Középiszkolai rendeletek gyűjtéménye.** Beogradból jelentik: A középiszkolai oktatás egységesítésének megkönnyítése végett a közoktatásügyi miniszterium középiszkolai ügyosztálya elhatározta egy középiszkolai kódex kiadását. A kódex tartalmazni fogja az összes törvényeket, rendeleteket és szabályzatokat, amelyek Szerbiában, Montenegróban és a Vajdaságban érvényben vannak, ezenkívül az összes fontosabb utasításokat és a jóváhagyott tankönyvek jegyzékét is.

— **Az ádrágitással vádolt husarusok ügye.** Megirtuk, hogy a suboticei rendőrség a múlt hónapban, a husapcaon tartott vizsgálatból kifolyólag, tizenöt piaci husarus ellen elárast indított, az ádrágitási törvény alapján. Az ügy a írásbírórság elé került és Milics Ivó dr. írásbíró íelmentő ítéletet hozott. A íelmentő ítélet ellen az államügyészség nevében Csádes Lázár ügyészségi megbízott íelebbezést íelentett be és emélfogva az ügy a törvényeszk elé került.

— **Vonatkisiklás.** Apatinból íelentik A Sombor—Apatin—Sond között közlekedő vonat hétőn este Apatin állomás előtt a rossz talpfák következtében kisiklott. Szerencsétlenség nem történt, a vonalat azonban még nem sikerült rendezni és így a kisiklás helyén az utasok csak átszállással közlekedhetnek.

— **Verekedés halálos sérüléssel.** Sentáról íelentik, hogy az adai határban levő csárdában Szikora János földműves együtt mulatott Banyari Vincével, akivel azonban szóváltásha keveredett. A vitát tetlegesség követte és a verkedés hevében Banyari olyan erővel vágott botjával Szikora fejére, hogy az halálos sérülési szenvedett. Banyarit letartóztatták.

— **Országos vásár Sentán.** Sentáról íelentik: Az idei őszi országos vásárt Sentán vasárnap, november 12-én tartják meg.

— **Arvizsgáló bizottság alakul Sentán.** Sentáról íelentik: Nikolics György sentai rendőrfőkapitány intézkedésére Sentán a közeli napokban megalkul az arvizsgáló bizottság, hogy a drákaság és ármuzsora ellen kiadott miniszteri rendeletek érvényt szercezen. A hatóságok részéről attól tartanak, hogy a bizottság munkáját a nagy bióhiany erősen hátráltatni fogja.

— **Biztonsági záruk a vagonokon.** Beogradból íelentik: A közlekedési miniszterium a gyakori lopások miatt elrendelte, hogy a vagonok lezárására eddig használatban volt plombsák helyett olyan zárolészközletet alkalmazzanak, amelyek a vagonok feltörését lehetlenné teszik.

— **Egy tanító mérénylote a tanfelügyelő ellen.** Beogradból íelentik: Danilov Gradban Radonics G. tanító revolverrel rőlött régi barcosára, Begovics Blazso tanfelügyelőre. A lövés azonban célt tévesztett és így Begovics nem sebesült meg. A tanítót azonnal letartóztatták.

— **Körházat építenek Sztarikanizsán.** A sztarikanizsai képviselőtesület Zubkovics Pál dr. polgármester indítványára egyhangulag elhatározta, hogy a mai rozoga, dűledező körház helyett modern új körházat épít. Erre a célra egy millió dinárt szavaztak meg, — a hiányzó építési költséget pedig államségélyből kívánják fedezni. Sztarikanizsa polgársága körében a polgármester kezdeményezése s a képviselőtesület határozata olyan örömet kellett, hogy sokan önkéntes adományaikkal is hozzá fognak járulni a körház felépítésének költségéhez.

— **Szökés a novisadi törvényeszk fogházából.** Novisadról íelentik: Kedd reggel a törvényeszkí fogház egyik cellájából megszökött Lelics Szvetozár több évre elítélt rab és Mijatovics Tima és Mrkics Dusán vizsgálati foglyok. Szökésüket kora reggel vették észre. Körözésüket elrendelték.

— **Kabátlopás.** Novisadról íelentik: A téliszazon kezdetét íelenti az első télikabátlopás, amely a novisadi »Elise« kávéházban történt. Egy fiatal ember, egy kávéházi vendég több ezer dináros télikabátját ellopta. A tettest kinyomozták és — miután még fiatalokru — átadták a fiatalokruak bíróságának.

— **Rendíri hír.** Gálfi-Pohos István rovtimultu csavargót a suboticei rendőség elfogta. A veszedelmes mukakerülő eddig már háromszor volt büntetve lopásért egyízben egy évi, azután hat havi és legutóbb két évi fegyházzal. Gálfi azonban ennek ellenére is folytatta lováljásait és keddre virradó éjszaka a pályaváron a III. osztályu váróteremben ellopta Flóris György pénzügyő utazóbőröndjét. A lopott dolgokat megtalálták Gálfinál, őt pedig átadták az ügyészségnek.

— **Az osztályorsorsjáték keddi húzása.** Lepedát és Jovanovics az osztályorsorsjáték suboticei főelarusói által eladott sorsjegyek közül a következők nyertek: 200.000 dinárt nyert 33770, 2836, 854, 807, 894, 4566, 541, 5025, 015, 7534, 508, 576 (500 dinár), 8474, 403, 500, 9837, 955, 815, 10.451, 474, 11.113, 110, 13.205, 258, 211, 011, 212, 260, 088, 18.315, 391, 637, 672, 22.704, 23.863, 812, 27.296, 280, 421 (500 dinár), 500, 478, 456 (500 dinár), 28.347, 343 (500 dinár), 385, 340, 29.433 (2000 dinár), 477, 424, 451, 30.518, 501, 32.655, 622 (500 dinár), 634, 672, 676, 33.736, 741, 707, 747, 750, 34.637, 624 (500 dinár), 36.187, 184, 37.078 (500 dinár), 501, 38.013, 42.816, 848, 44.308, 304 (500 dinár), 45.526, 582, 47.993, 992, 48.320, 51.097, 084, 52.385 (500 dinár), 305, 313, 335, 55.243, 56.461, 456, 57.566, 644 (500 dinár), 503, 523, 58.315 (500 dinár), 319, 338, 59.197 (500 dinár), 938, 915, 970, 60.934, 123, 62.266, 225, 287, 63.322, 64.457, 68.754, 875, 675, 714, 69.060, 065 (500 dinár), 72.345, 365 (500 dinár), 74.071, 080, 75.293, 914, 75.930 (500 dinár), 71.330, 77.471, 497, 460, 78.941, 79.922 (4000 dinár), 79.171 (500 dinár), 906, 750, 748 (1000 dinár), 82.721, 775, 718, 83.936, 985, 85.056, 687 (500 dinár), 654, 668, 87.104, 145, 88.160, 178, 89.002, 91, 92.092, 93.066, 914, 94.362.

Dr. Kellert Benő ügyvéd iróddát 1. kör, Cara Dušana-ul, 8 (Vass Ádámmal szemben) helyezte át.

(*) I. M. Ovadia beogradí ügyvéd, telefon 1548. Intervénál minden ügyben a hatóságoknál. Levelez szerbián, magyarul és németül. 3748

Itó a világhírű írópszata. A fog- és szátpolozás a legideálisabb szor. Kap ható mindennél.

SZINHÁZ

A **Tatárjárás előkészületei.** A magyar színházjáró közönség előtt is népszerű Bakonyi-Kálmán Imre operettet, a »Tatárjárás«-t készíti most elő a suboticei színház operett együttese. A kiténő operett csütörtökön és pénteken este kerül színpadra és vasárnap este bérletszűnetben ismétli meg a társulat, amely nagy kedvvel készül az első operett-előadásra, amelyet bizonyára szívesen fogad majd a közönség.

TŐZSDE

Beograd, november 7. **Zárlat:** London 178—175, Páris 420—425, Newyork 62.61, Genf 1145—1135, Milánó 259—256, Prága 201—197, Berlin 0.92—0.82, Bécs 0.087, Bukarest 40—38, Budapest 254—246.

Novisadi terménytőzsde, november 7. Az irányzat szilárd, változatlan árák mellett. Buza 340—345, Csöves tengeri 110. Főzö liszt 442.50, Rozs 295.

Zagreb, november 7. **Zárlat:** Dollár 60—61, Berlin 0.65—0.95, Bécs 0.0819—0.0869, Budapest 2.34—2.64, Prága 198.50—201.50, Milánó 258—263.

Zürich, november 7. **Zárlat:** Berlin 0.06875 (0.08625), Holland 213 (213.40), Newyork 545.25 (543.75), London 24.27 (24.25), Páris 35.90 (37.25), Milánó 22.45 (22.80), Prága 17.75 (17.25), Budapest 0.22 (0.22), Zagreb 2.20 (2.19), Bukarest 3.42 (3.40), Varsó 0.04 (0.04), Bécs 0.0073 belyezett. (A zárílelen között íegyezsek a hétfői árfolyamokat íelzik).

Budapest november 7. Napoleon 9200, Francha frank 171, Márka 42.50, Osztrák 3.20, Lengyel márka 17.50.

NYILTTÉR

Családi gyászunkra való tekintettel a házi védszűntünk mai ínnepéket nem tartjuk meg, miről barátainkat és ismerőseinket ezuton értesítük. Korakacsivits Gábor főkapitány és íele.

Grozitbőr fedéllemezrt rendeljen mindennemű épület átfedésére

Beogradí Aszfalt- és Kátrányvegyítermékek Gyára Vuka Karadžića 6. 7676

„PHILATELIA”
BÉLYEKKERESKEDÉS SUBOTICA SZÉCSÍ E.
Veszek írésznál íogozni V. belyeket. A íormamú béli egéből csak teljes sorolat k íek, V. V. egyezsék a 25 s 50 páras, valamint 1 dináros íretelevel. Küldőn íranjaitól. 6338

(*) A legízlelebb és legolcsóbb vilásreggeli Landovik (volt Bačka) vendéglőjében. Csak 2 dinár.

Viseljen sok előnye mi a t f **PALMA** kacsuk cipő-sarkot és cipő-talpat

Tűzifa
LEGOLCSÓBBAN BESZEREZHETŐ HAJÓ ÉS WAGONTELLENBEN
GERBER SÖRGYÁR
STARI-BEČEJ
7810

Vadat szarvast, úzet, nyulat, fácsánt, foglyot, vadrécét stb.
minden mennyiséget minden időben VESZ és a LEGVAGASABB ÁRAKAT FIZETI **E. VAJDA**
baromfikivitel- és vadnagykereskedés ČAKOVEC Medjmurje
Táviratam VAJDA ČAKOVEC. Interurbán telefonszám: 99

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Svoboda Antal urnak, bajmoki malomtulajdonosnak, a menekült oroszok iránt való jóindulatú pártfogásáért és anyagi támogatásáért ezuton fejezzük ki hálás köszönetünket. Bajmok, 1922. november hó 4.

A bajmoki menekült oroszok.

Hirdetmény.

Közírá teszem, hogy a tulajdonosok megbizásából a Somborban, Florián utca 10 szám alatt levő egyemeletes lakóházat ügyvédi irodámban Suboticán I. kör Pajó Kujundić utca 3 szám alatt 1922 évi november 16-án délután 3 órakkor nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek szakadkézből thermentesen

el fogom adni.

A ház 790 m² területen fekszik nagyterületű udvarral, van benne 4 lakás mellékhelyiségekkel és melléképületekkel az épület alatt nagy pince 30 m. hosszúságban. Közelsbbi felvilágosítás a vételi föltételekről ügyvédi irodámban szerezhető naponta délután 3-tól 5-ig, esetleg levélben is.

Subotica 1922 október hó 31-én.

Dr. Bárdos Izso ügyvéd

Subotica.

80164

A Medjunarodni Prometni Novinski i Oglasni Zavod D. D. Zagreb (Nemzetközi Hírlaphirdetési és Forgalmi Iroda R. T.)

subotikai fiókja

INTERREKLAM D. D. ZAGREB

Blocker, Mosse és Medj. Prom. Nov. i Ogl. Zavod d. d. hirdetési osztálya egyesült hirdetési irodák,

vojvodinai vezérügynöksége

POLLÁK & SCHÖN ZAGREB

első jugoszláviai tudakozódó ügynöksége irodáját Jelašićeva ulica 11. szám alól Zrinjski trg. 2 szám alá helyezte át.

Elfogad előfizetéseket és megrendeléseket az összes bel- és külföldi napi-, heti-, lapokra, illusztrációkra, folyóiratokra, szak- és divatlapokra, könyvekre stb.

Felvesz hirdetéseket az összes bel- és külföldi lapokra az eredeti kiadóhivatali árak szerint. Tömeges hirdetéseknél a legnagyobb kedvezményt adja.

Információkat, magánékekről, kereskedőkről, gyárosokról és részvénytársaságokról stb. a legrovidebb idő alatt, feltétlen discreto mellett, a legmegbízhatóbban, jutányos áron szerez be.

Képviseltek és bizományosok az egész S. H. S. államban.

Muraközi

igás tenyészkanakák, tenyészmének és választott csikók

ezidőszerint méltányos áron kaphatók. Közébbi felvilágosítással szivesen szolgálok:

E. VAJDA

ČAKOVEC, Medjimurje. Jugoslavia.

Sürgönycim: Vajda Čakovec.

Interurban telefon: 59.

Műhely megnyitás!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

november 1-én megnyitottam a

vasutállomással szemben lévő Ábrányos utca 5. sz. alatt, ahol minden lakatos munkát, vas- és rézbutorok ujjítását vállalom. A n. é. közönség pártfogását kéri

FRANCISKOVITS GUSZTÁV.

Irországi folytonégy KÁLYHÁK

Melegítő és főző TŰZHELYEK

fa és szén tüzelésre, chamottebetéttel, különféle nagyságban 80-530 m³ tüzelőterülettel. **Tűzelőanyag megtakarító készülék**, az egész termékek tökéletes kihasználása és a kályha kihűlésének meglassítására a **Frank'sche Eisenwerke Adolfsbütle Niederscheid** cég képvisellete és gyári lerakata: **Oehler Blattmann** lerakata!

A. Maier tulajdonosnál
Novisad, Temerini-u. 16.

Vaskereskedőknek!

5000 klg. I-a favágó fejsze,

magyar- és debreceni minta, 110-től 200 dekaig jól szortirozva, továbbá 2-3 wagon 12. 16 és 20 milliméter vastag betongömbvas nagyon olcsón eladó

Téglagyárosoknak!

24 drb. Plató-kocsi 4 emelettel,

teljesen vasból, 500 milliméter nyomtávú, súlya 115 kgr., ára darabonként 12 ezer magyar korona.

SPITZER LIPÓT

műszaki kereskedő Budapest

VI. Szondi-utca 74. — Telefon 166-52.

Garantált és szakemberek által kipróbált

40%

fűtőanyagmegtakarítás, szabadalmazott és bármely kályhához, sparthedhez alkalmazható

„STEDISA“ készülőfélben.

Központi iroda Novisad, Kralja Petra ul. 11. Képviselők kerestetnek.

Egy nagy ház

a város belterületén, mely ezidőszerint gyár, 10 szobával, nagy telekkel **eladó és azonnal beköltözhető** Gyárnak különösen alkalmas. Bővebbet Tolstojeva ul. 17. szám alatt, a kenyérgyár utcájában. 8142

Királyi Holland Lloyd

jugoszláviai képvisellete

Jugoszlavenska Banka d. d.

Egyetlen engedélyezett vna!

DÉLAMERIKÁBA

Rendszeres személy- és teherszállító hajók Amsterdamból és Cherbourgól Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és Buenos Airesre. — Bővebb felvilágosítást nyújt:

KIRÁLYI HOLLAND LLOYD ZAGREB

Cesta B. 33. — Telefon: 24-65.

Sürgönycim: „REALLOYD“ 7837

Főgépezst

keres 4 vagonos v'déli gőzmalom azonnali vagy későbbi beépítésre, Elsőrendű szakemberek hosszabb üzemű (lehetőleg malom) gyakorlattal részletes ajánlatot „G. H.“ jellegre a kiadóhivatalba kéretnek. 8143

Kohán Vince és Fiai fatelepe
Telefon 31.
Tüzifa eladás nagyban és kicsinyben. Aprított fa minden mennyiségben. Olcsó méternél nagyobb rendelést házhoz szállítok.
Subotica, II. Senčanski-put 85.

Olcsó tűzifa

kívánatra vagonba is rakunk Subotica-i rakterületi tüzifáról. Száraz aprított 190 korona métermázsája

E. VUKOVIĆ

Senčanski putból Lična ul. — Telefon 450.

Eladó

magánjáró cséplőgarnitúra 25 P. S. Lanzgyártmányu, 1918-ban épült, 60" cséplővel Garet-Smith gyártmány, 1915-ben épült.

Cseh és Gáspár

Murska-Subota. Prekomurje S. H. S.

LJUBICA

CIPŐKRÉM

a legjobb a világon. — Gyártja:

H. SPIRIK,

FABRIK CHEMISCHER PRODUKTE APATIN 6.

Hó Gabona Pék Kenyérstűtő

lapátok

Ásó Lapát Fejsze Krampács

nyelek

különféle talicskák száraz szlavoniai bükkfából, beszereshető csak nagybani szállításra.

DANILO GERGUROVI SIN. SOMBOR
Kralja Aleksandra ul. 10. Telefon 93. Bizományosok kerestetnek.

nov. 6-tól
nov. 8-ig
hétfőtől—
szerdáig

Lifka

Álarcos táncosnő

nagy vigjáték 6 fölvonásban,
Főszereplő: OSSI OSWALDA.

Apróhirdetések

Telefonon nem adunk hirdetői díjnyelben felvilágosítást.
Apróhirdetés egy sor 3 K, vastagbélű és csiusz
Leírásrendszerrel. Legkisebb apróhirdetés sor 30 K
Apróhirdetéseket felvevő Szubotica-n kiadóhivatalt
Aleksandra-utca, Lohbach-ház és Schlangler-bíró-
háza a vasúti park mellett. Vidékre valamint
feljárások. Előfizetési díj havonta 30 din, negyedéven 90 din
Korrekciókhoz valóssághoz mellésadás.
Álláskeresők az apróhirdetési díj felét fizetik.

Körzö

nov. 6-tól
nov. 8-ig
hétfőtől—
szerdáig

Beatrix öröksége

fi mjáték 5 fölvonásban.

Főszereplő: OSSI OSWALDA.

Keresse fel Subotica-n sa-
ját érdeklőben Amerikához
szántt vendégfogómat. Igazán
olcsó étel árán mellett
meggyőződik arról, hogy
polgári konyhám igénye-
nek megfelelnek. Várás-
regelt (zona) 2 dinár. Pon-
tos felszolgálás. Különféle
hideg italok. Kérthelyiség.
Estéknél előrendű tam-
burazenekar szórakoztatja a
közönséget. Tisztelettel
FUTOSEVICS M.
vendéglős. Pasiceva u. 11
Gőzfürdővel szemben.
Ügyeljen a címre.

LEVÉLTÉZÉS

Nősülni óhajt kereszteni,
26 éves, önálló kereskedő
200.000 korona ingó és ingatlan
vagyonnal Ismeret-
ség hiányában ez a nő
óhajt megismerkedni sze-
rény, jólelkű leánnyal.
Hozomány megkívántatik.
Leveleket Kereskedő-je-
ligére Pallas hirdető-iro-
dába, Jelašićeva-ut. 3. Su-
botica. 7971

FOGLALKOZÁS

Raktárnoknő felvétetik a
belsővárosban. 8144
Szőfűr, bécsi születésű,
1900 óta van alkalmazva
mindenféle gyártmányval
ismeretes; állást keres. Cím
a kiadóban. 7932
Hirsch László kárpitos 36
kolska ul. 15. leg. les. bbn.
dolgozik. 7950

Egy fiatal
segédet
keres
POPOV STÉVO
üvegkereskedő
STARI BEČEJ.

Kalász Crém
készíti
PINTÉR FERENC
SZENT JÓZSEF
gyógytár a nagytéplom
mellett. 6559

Eladó
50 HP gőzgép
kondenzátorral és kazán-
nal jó és üzemképes ál-
lapotban. Bohn téglagyár
Dzombolj (Banat). 8081

Amerikai szabadalm,
összehajtható
ágy
Az ágy betétei együtt
csak 700.— dinár.

Különösen alkalmas szál-
lodák, szanatóriumok, für-
dők, tanuló, otthonok,
ipari munkásságnak. M n-
den házban nélkülözhetel-
len. Amíg a készlet tart,
szelőküldés egész Jugoszlá-
viára az előálló által.
Josip Brozović Zagreb
Boskovičeva ul. 18.
Telefon 25—61.

Német kisasszonyt vagy
nővelőt keresek két is-
kolás fiú mellé azonnali
belsőváros. Schwarz, Su-
botica, Skotus Vitorau-
ul. 14. 8147

Tiszesség, szorgalmas,
józan ember kocsisnak be-
szekedhet azonnal. Ber-
ger Jakob villamony-
malomba. 8148

Egy nagyobb kifutóany
felvétetik Bedő-tránkba.
8141

VÉTEL-ELADÁS

Aranyat 60—100 K-ig ve-
szek. Ékszerkért a leg-
többet fizetek. Ékszerre-
kölesönt közvetíték. Pát-
kái, a Lombard-zálogház
volt becsűse. Ivan Antu-
nović-utca B. 4. (Hart-
mann-palota, volt Novák-
ház, a vasút mellett). 7349

Buzaszalma, 3—400 méter-
máza, szabad állapotban
vagy prés adása mellett,
felpréslve, továbbá nagy-
mennyiségű kukoricaszár-
eladó. Cím a kiadóban. 8102

ARANYAT, BRILLIANT,
drágaköveket legmagasabb
árban veszek. Órákat és
ékszerket! legszakszérű-
ben javítok és legolcsó-
ban árusítok **Friedmann**
Dezso órás és ékszerész
Subotica, Aleksandra ul.
Allami tisztviselőnek javi-
tásoknál 20 százalék en-
gedmény. 6086

Egy dr. Zimmermann-
rendszerű, négy falcis
szarítótelep generátorral
szabón (főleg kukorica)
és főzelékemmel szárítá-
sára kiválóan alkalmas,
eladó a Starakanjizai Gőz-
fűrés és Gőzmalom rít-
nál. 8006

Kovács-szén nagyban és
kicsinyben a legolcsóbb
árban kapható. Jovan Si-
lačić tüzfűza-, szén- és
spediter-telepen, Palički-
ul. Telefon 839. Telerpa-
lyaudvar bejáratánál. 8049

Billiárd-asztal eladó. Ker-
tő darab Seifert-gyártma-
nyu, egyik forgatható,
megtékinthető Horgosi
nagyvendéglőben. 8140

BECK JENŐ

KÖTŐ- ÉS SZÖVŐ ÜZEME
Üzlet: Pašičeva-utca 8.
Üzem: Pašičeva-utca 10.
Gőzfürdő mellett.

Saját készítményű

kötött áru
általánosan elismertek
és a legjobbak.

Mérték utáni rendelések
elfogadtatnak.

Gyapju-fonál eladás.

Egy modern fehér zomán-
csos hálogarnitúra jutányo-
san eladó. Skotus Vitorau-
ulica 28. 8110

Egy ház, 13 szobából és
két pincéből álló, szabad
kézből eladó. Andriška Ja-
nos, Topnička-u. 28. 8000

8 HP szivógázmotor, 36
colos darálókövel, kom-
plett felszerelve 85.000 K-
ért eladó. H. Wettstein
Simon, Bajmok. 8150

KÜLÖNFÉLE

Két burorozott, vagy bur-
tor elküli szobát, fűtést,
szépet keres a őt her-
őzel g emeketlen ház-
ban. Cím a szerkesztő-
ban. 7954

Tüfűza, szén vagon-
telekben naponta érkező
nagy mennyiségű t. ve-
voimnek az egész Vojvo-
dina területére még a vé-
tel napján rezedniállok,
valamint elsőrendű ko-
vács-szén. Subotica t.
vevoimnek arított- és
hasábfát megrendelés után
egy órán belül saját hvar-
jaimnál házhoz szállítok
a legolcsóbb napi árban.
Jovan Silačić tüzfűza- szén-
kereskedő és spediter, Pa-
lički put. Telefon 839.

22 év óta fennálló jóforgal-
mu vas-, fűszer- és ve-
gyeskereskedés házál,
nagy raktárral és áruval
öt évre bérbé adó. Keresz-
tői Fogvasztási Szövet-
kezet, Bač-Petrovo selo.
8106

2—3 szobás lakást keres-
tek a belvárosban, eset-
leg cserélnek ráfizetéssel,
Senčanski pütbl, Vuko-
vić takereskedő, Lička-u.
8137

CLUB PAPIR
monopol társával
510 korona
a Bedő trafikban
Subotica, Aleksandra u.
50 doboz vételnél 500 K
100 doboz vételnél 495 K

PAPRIKA

leszállított árak mellett,
viszonzéle d. knak:
I. gulyás per kilo K 80—
II. gulyás per kilo K 50—
Merkantil . . . . . K 14—
ab raktár, átvéve és fizetve,
Szálly István Subotica
gázgyárral szemben.

I-a kétszer fő.ött
ho landia
FIRNISZ
szavatolt tiszta
firniszoptlék
továbbá
festőkek és lakkok
kiváló minőségben olcsó áron
kaphatók

Franjo Forgač b. t.
lakó, festő, olaj és kéniai
cikkek nagykereskedésben
ZAGREB
Hatrava ulica 25. Telefon 12-60.
Kérjen árjegyzéket!

Ertessem a tiszte t ve-
voimét, hogy

ecetgyáramat
I. Vojnovićeva ul. 5. alá
Pestköz, a városi ber-
palotával szemben) he-
yezem át.
Ugyanott paprikának
vagy hordók olcsó árban
kaphatók.
Kemény ecetgyáros

SPITZER GY.
VILLANY, VEZETÉK-
SZERELŐ ÉS LAKATOS
Vilsonova ul. 23.
(Főpostánál, Jugobank mellett.)

Elvállal minden e szak-
mába vágó
szereléseket, épület
lakatos munkákat
és javításokat.
Költségvetéssel bárkinél
díjtalanul szolgál. Vidéki
munkákat is vállal. 7453

Shlang & Terzibašić
ügyvédek irodája
Beograd, Kralja Milana ulica 71.
Telefon 17—63.

Eljárnak és képviselnek minden jogi és keres-
kedelmi ügyben az összes bíróságoknál, hat-
óságoknál és minisztériumoknál. Gyors, pontos
és szakszerű lebonyolítás, mérsékelt díjazás.

Olcsó hét 22—30-ig
LÖVY TESTVÉREKNÉL a raktáron lévő összes cikkekől

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC - Nyomatott a kiadóval ajándékos Minerva (szelített) Udszemgyei Napló) Nyomda és Lapkiadó R.-T. körkörösgepén Subotica-n.